

ŠIAULIŲ DAINŲ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ DARBO SAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Šiaulių Dainų progimnazijos mokinių darbo saugos taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos higienos normomis HN79:2010, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-765, LR Švietimo ministro 2000 m. vasario 11d. įsakymu Nr. 113 „Dėl moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“, patvirtintų Sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. 437, Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo II skyriaus skirsnio 8 str. 3 punktu („Bendrojo lavinimo mokyklos privalo supažindinti su bendraisiais saugos ir sveikatos darbe ir buityje reikalavimais“).

2. Patvirtintos taisyklės yra norminis progimnazijos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir įsigalioja nuo patvirtinimo dienos.

3. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų.

4. Visi bendruomenės nariai su šiomis taisyklėmis turi būti supažindinti pasirašytinai.

5. Mokiniui, bendruomenės nariui, supažindintam pasirašytinai su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šių taisyklių reikalavimus, taikyti drausminę ir administracinę atsakomybę pagal mokykloje nustatytą tvarką.

6. Prieš skiriant nuobaudą už nusižengimą ar pažeidimą, pareikalauti, kad pažeidėjas parašytų pasiaiškinimą. Atsisakymas tai padaryti nuobaudos skirti netrukdo.

7. Apie pažeidimus, pažeidėjus ar įvykusį nelaimingą atsitikimą reikia skubiai pranešti mokyklos administracijai.

8. Mokytojas privalo užtikrinti mokinių saugumą savo pamokų metu.

9. Mokinių darbo saugos taisyklės kabinetuose gali būti keičiamos ir papildomos keičiant mokyklos darbo organizavimą.

II SKYRIUS MOKINIŲ INSTRUKTAVIMAS

10. Pradėdamas dėstyti naują dalyką, mokytojas privalo atlikti išsamų instruktavimą.

11. Dėstant atskiras temas, būtina atlikti teminį instruktavimą.

12. Po nelaimingų atsitikimų ir įsitikinus, kad mokiniai dar tvirtai nežino saugaus elgesio taisyklių, mokytojas privalo atlikti papildomą instruktavimą.

13. Mokiniams pasirašyti (po instruktavimo) „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“ instruktavimo registravimo lapuose“.

14. Instrukcija yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklą, elgesį pavojų metu ir reikalaujantis griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių bei etiketo reikalavimų.

III SKYRIUS DARBO SAUGOS KABINETUOSE TAISYKLĖS

15. Mokinys privalo:

15.1. laikytis priešgaisrinės saugos, saugumo technikos reikalavimų ir darbo higienos taisyklių;

- 15.2. laikytis drausmės ir tvarkos pamokose.
- 16. Mokiniui draudžiama:
 - 16.1. mokiniams patiems jungti ir taisyti elektros jungtukus, kompiuterius ir kitokią įrangą;
 - 16.2. į mokyklą neštis šaltųjų, šaunamųjų, sprogstamųjų priemonių bei įvairių prekių su tikslu jas išbandyti, parduoti ar vykdyti mainus.
- 17. Mokytojas privalo:
 - 17.1. pertraukų metu vėdinti patalpas;
 - 17.1. baigęs darbą, išeidamas iš patalpų, patikrinti, ar gerai uždaryti langai, užsukti čiaupai, išjungta šviesa ir kabinete esanti įranga bei užrakinti duris;
 - 17.2. pamokų ir pertraukų metu nepalikti klasėje mokinių vienu;
 - 17.3. darbuotojai privalo užtikrinti, kad jų darbo vietoje būtų tik mokykloje dirbantis asmuo arba asmuo, vykdamas veiklą, leidžiamą atlikti progimnazijos direktorius įsakymu.
- 18. Įvykus traumai, incidentui darbuotojai privalo nedelsiant informuoti mokyklos direktorių ar jo pavaduotoją, parašyti paaiškinimą, surinkti mačiusių įvykį paaiškinimus.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS

MOKANTIS BUITIES DARBŲ TECHNOLOGIJŲ KABINETE

- 19. Pradėdami darbą, nuimkite visus nereikalingus daiktus. Darbo vieta turi būti tvarkinga.
- 20. Nesisukinėkite, nežaiskite su adata, vašeliu, smeigtukais, virbalais rankoje.
- 21. Pametus adatą, būtinai ją suraskite.
- 22. Nedėkite adatos ar smeigtuko į burną.
- 23. Visus smulkius siuvimo įrankius laikykite vienoje vietoje, tvarkingai sudėtus.
- 24. Jeigu adata sulūžo, prieš išmesdami ją, gerai suvyniokite į popieriaus skiautę.
- 25. Nepalikite ant stalo nesuglaustų žirklių.
- 26. Paduodami žirkles draugui, jas laikykite suglaustas, rankenėle į priekį.
- 27. Nepalikite įjungto lygintuvo be priežiūros.
- 28. Siuvant siuvimo mašina, saugokite pirštus nuo siuvamosios mašinos judančių mechanizmo dalių.

MOKANTIS MAISTO GAMINIMO (VIRTUVĖJE)

- 29. Prieš gaminant valgį, nusiplaukite rankas, užsijuoskite švarią prijuostę, sutvarkykite plaukus taip, kad jie nekristų.
- 30. Imdami nuo puodo dangtį, kelkite jį nuo savęs, saugokitės karštų garų.
- 31. Karštus indus, skardas imkite tik sausa pašluoste.
- 32. Elektros prietaisus įjungia, reguliuoja ir išjungia sausomis rankomis mokytojas arba mokiniai su mokytojo priežiūra.
- 33. Daryti staigius judesius, bėgioti griežtai draudžiama.
- 34. Paduokite darbo įrankius draugui tik rankenėle į priekį.
- 35. Išpylus ant grindų skystį, tuojau pat išvalykite.
- 36. Prie įkaitusios viryklės gali stovėti ne daugiau kaip 3 mokiniai.
- 37. Pjaustant maisto produktus, saugokite prilaikančios rankos pirštus.

MOKANTIS METALO IR MEDŽIO DIRBTUVĖSE

- 38. Savo darbo vietoje nelaikykite nereikalingų daiktų, kurie nesusiję su darbu.
- 39. Dirbkite ramiai, netriukšmaukite, tiksliai vykdykite mokytojo nurodymus.
- 40. Palaikykite švarą ir tvarką darbo vietoje bei visoje patalpoje.

41. Negadinkite darbo įrankių, priemonių ir inventoriaus.
42. Prieš pradėdami darbą gerai apgalvokite jo eigą nuo pradžios iki pabaigos.
43. Tvarkingai ir tinkamai sudėkite reikalingus darbui įrankius, paruoškite įrenginius, prietaisus.
44. Darbo įrankius laikykite sudėtus jų naudojimo eilės tvarka.
45. Darbo metu stovėkite ir atlikite judesius taip, kaip nurodė mokytojas.
46. Dirbkite su specialia apranga. Turi būti užsegtos visos sagos.
47. Prieš pradėdami darbą pasitikrinkite ar nekliba kotą turintys įrankiai.
48. Nedirbkite pavargę.
49. Nebaigę vieno darbo, nesiimkite kito.
50. Dirbkite tolygiai. Jei nesiseka – pailsėkite ir vėl pamažu pradėkite dirbti.
51. Dildant, pjaunant, gręžiant ar pan. atsiranda atliekų ir jos gali trukdyti. Tokiu atveju sustokite, šepėčiu sušluokite atsiradusias atliekas, sumeskite į atliekų dėžę ir tik po to tęskite darbą.
52. Užbaigę darbą, įrankius padėkite į jiems skirtą vietą.
53. Kiekvieną kartą pradėdami naudoti mechaninius įrankius pakartokite saugaus darbo taisykles.

NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ ATVEJU

54. Pastebėjus gedimą ar įvykus nelaimingam atsitikimui, tuojau pat praneškite mokytojui.
55. Pagal galimybes suteikite pirmąją med. pagalbą nukentėjusiam.
56. Gaisro, stichinės nelaimės atveju klasė evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

V SKYRIUS

MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS CHEMIJOS, BIOLOGIJOS KABINETE

57. Per gamtos pamokas turite būti atidūs, drausmingi.
58. Atidžiai perskaitykite darbo aprašymą, įsidėmėkite ir prisiminkite visas atsargumo priemones.

ATLIEKANT BIOLOGIJOS LABORATORINIUS DARBUS

59. Atlikdami laboratorinius darbus, esant reikalui, naudokitės apsaugos priemonėmis.
60. Atlikdami bandymus, neišdykaukite ir atidžiai klausykitės mokytojo nurodymų.
61. Švariai nusiplaukite rankas prieš darbą ir jį baigę.
62. Dirbdami stenkitės, kad skysčio ar kitos medžiagos nepatektų į akis, ant veido ar rankų.
63. Po darbo švariai nuvalykite įrankius ir prietaisus.
64. Niekada neragaukite jokių nežinomų medžiagų ar tirpalų.
65. Būkite atsargūs su ugnimi.
66. Jeigu suklysite ar bandymas nepasiseks, būtinai praneškite mokytojui.

ATLIEKANT CHEMIJOS LABORATORINIUS DARBUS

67. Dirbkite ramiai, susikaupę, garsiai nekalbėkite.
68. Atidžiai sekite bandymo eigą ir laikykitės aprašyme nurodytų bandymo atlikimo reikalavimų.
69. Į mėgintuvėlį bandymui skirtų medžiagų pilkite ne daugiau kaip $1/3 - 1/2$ jo tūrio.
70. Butelį, iš kurio pylėte bandymui reagentą, tuojau pat užkimškite ir pastatykite į vietą.

71. Pilant skysčius iš indo, reikia etiketę pakreipti į delno pusę, kad išsiliejęs skystis nesugadintų etiketės. Pilti toliau nuo savęs ir kitų asmenų, nes galima apsilieti.
72. Sausus reagentus imkite tik švariu šaukšteliu. Nesuvariotų reagentų atgal į butelį nepilkite.
73. Darbus su nuodingomis, degiomis, sprogstančiomis ir dvokiančiomis medžiagomis atlikite traukos spintoje.
74. Rūgštis (ypač sieros rūgštį) pilkite plona srovele į vandenį, bet ne atvirkščiai.
75. Kietus hidrokksidus smulkinkite grūstuvėje tik užsidėję apsauginius akinius.
76. Mėgintuvėlį su skysčiu šildykite tik taip, kad ištiškęs tirpalas nepatektų ant jūsų.
77. Maišykite, pilkite, šildykite skysčius stiklinėse ar kituose didesniuose induose nepasilenkdami.
78. Neuostykite reagentų tiesiai iš indo.
79. Užsidegusį alkoholį, eterį, benzina gęsinkite smėliu, skuduru, rankšluosčiu, bet ne vandeni.
80. Rūgščių ir hidrokksidų liekanas pilkite tik į jiems skirtus indus, bet ne į kriauklę.
81. Baigę bandymus sutvarkykite savo darbo vietą.
82. Laboratorijoje nevalgykite ir negerkite. Tai pavojinga sveikatai.
83. Pastebėję gedimus, tuojau pat praneškite mokytojui.
84. Atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneškite mokytojui.
85. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ ATVEJU

86. Atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneškite mokytojui.
87. Pagal galimybes suteikite pirmąją medicininę pagalbą nukentėjusiam.
88. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS FIZIKOS KABINETE

89. Būkite atidūs, drausmingi, atsargūs. Tiksliai vykdykite mokytojo nurodymus.
90. Nepasišalinkite iš darbo vietos be mokytojo leidimo.
91. Darbo vietoje išdėstykite prietaisus, medžiagas, įrengimus mokytojo nurodyta tvarka.
92. Nelaikykite darbo vietoje nereikalingų daiktų, nesusijusių su užduoties atlikimu.
93. Prieš pradėdami darbą kruopščiai įsisavinkite jo turinį, išsiaiškinkite atlikimo eigą.
94. Atsargiai dirbti su karštais kūnais ar dūžtančiais kūnais.
95. Sujunkite, perjunkite elektros grandines, montuokite ir remontuokite elektros įtaisus tik išjungę juos iš maitinimo šaltinio.
96. Nejunkite elektros maitinimo šaltinio be mokytojo leidimo.
97. Maitinimo šaltinio ar kitos elektros įrenginio dalies įtampą tikrinkite įtampos matavimo prietaisu.
98. Žiūrėkite, kad laidų izoliacija nebūtų pažeista, o ant laidų galų būtų antgaliai. Jungdami elektros grandinę kruopščiai išdėstykite laidas, o antgalius tvirtai suspauskite gnybtais.
99. Stebėdami ir matuodami būkite atsargūs, kad netyčia neprisiliestumėte prie apnuogintų laidų (dalių su įtampa, nes jomis teka srovė).
100. Baigę darbą, išjunkite elektros maitinimo šaltinį ir tik po to išardykite elektros grandinę.
101. Pabaigę darbą – sutvarkykite darbo vietą.
102. Pastebėję gedimus elektros prietaisuose, kuriuose yra įtampa, nedelsdami išjunkite elektros maitinimo šaltinius ir praneškite apie tai mokytojui.
103. Pastebėję įskilusias stiklines priemones, praneškite apie tai mokytojui.
104. Atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneškite mokytojui.

105. Pagal galimybes suteikite pirmąją med. pagalbą nukentėjusiam.
106. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS BENDROSIOS TAISYKLĖS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ KABINETE, SKAITMENINIŲ TECHNOLOGIJŲ LABORATORIJOJE IR ROBOTEL KALBŲ LABORATORIJOSE

107. Rekomenduojama, kad prie kiekvieno kompiuterio dirbtų ne daugiau kaip du mokiniai.
108. Mokiniam baigus darbą, mokytojas apžiūri patalpą, uždaro langus.
109. Apie įvykčius kompiuterių gedimus mokytojas skubiai informuoja mokyklos IT specialistą
110. Mokiniai, atėję į Skaitmeninių technologijų laboratoriją, registruojasi darbo vietoje užpildydami registracijos formą.
111. Mokiniam draudžiama:
 - 111.1. įeiti į kabinetą be mokytojo leidimo;
 - 111.2. įjungti ir išjungti kompiuterius be mokytojo leidimo;
 - 111.3. Savavališkai atidarinėti kompiuterių gaubtus, remontuoti įrenginius.

VIII SKYRIUS

MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS BENDROSIOS TAISYKLĖS KABINETUOSE

112. Pradėdami darbą, nuimkite visus nereikalingus daiktus. Darbo vieta turi būti tvarkinga.
 113. Būkite punktualūs.
 114. Būkite drausmingi, dėmesingi, atsargūs, netriukšmaukite, tiksliai vykdykite mokytojo nurodymus.
 115. Nelieskite elektros jungiklių ir kitų prietaisų.
 116. Nedarinėkite langų.
 117. Nepersisverkite per langus.
 118. Nesistumdykite prie durų.
 119. Pertraukų metu išeikite iš kabineto.
 120. Aštrius, smailius daiktus naudokite tik pagal paskirtį ir tik mokytojui leidus.
 121. Negadinkite kabinete esančio inventoriaus ir priemonių.
 122. Išsipylus skysčiui ant grindų, tuojau pat jį išvalykite.
 123. Įvykus nelaimingam atsitikimui, skubiai informuokite mokytoją.
 124. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.
-